

Asia: VN/26458/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

-

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

-

Mikroliikennelupa

Huomiot mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

-

Promilleraja

Huomiot kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

-

Liikennevalvonta

Huomiot liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

-

Liikenteenohjauslaitteet

Huomiot uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkinä) koskevista ehdotuksista

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomiot ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

Starship Technologies kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Mikroliikkumista koskeva esitys keskittyy pääsääntöisesti muihin mikroliikkumisen muotoihin kuin robotteihin ts. kevyisiin automaattisiin tavarankuljettimiin (KAT). Kokonaisuudessa avataan tieliikennelaki, jossa robottien oikeus käyttää jalkakäytäviä varmistetaan, mikä onkin liiketoimintamme selkäranka. Haluaisimme kuitenkin tuoda esiin kaksi liikennesääntöihin liittyvää asiaa, joihin toivoisimme muutosta tai tarkennusta.

Väistämissääntö

Robotit saavat käyttää jalkakäytäviä, mutta ne on luokiteltu ajoneuvoiksi. Robotit ylittävät tien vain suojateiden kohdalta ja ne jäävät odottamaan, että niille joko palaa vihreä valo tai autoja ei ole tulossa. Autoliitto julkaisi syyskuussa (18.9.) kirjoituksen ”Milloin kaupan kuljetusrobotia kuuluu väistää?”. Käytännössä teksti toi esiin useita epäselvyyksiä koskien tilannetta, jossa robotti on jo suojatiellä. Eräs tekstin väliotsikko kuuluu: ”Suojiatiesäännöt eivät velvoita väistämään”. Loppukappaleessa koulutuspäällikkö Teppo Vesalainen kuvaa tilannetta seuraavasti:

”Sääntely on tällä hetkellä keskeneräistä ja sitä edelleen kehitettäessä laitteen rooli muuttuu toivottavasti nykyistä selkeämmäksi. Muiden tienkäyttäjien on olennaista noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta. Aivan kuten muutenkin liikenteessä, kenenkään päälle ei saa ajaa eikä alle kannata mennä, vaikka olisikin oikeassa. Mahdolliset vahinkotilanteet käsitellään ja syyllisyys ratkaistaan aina tapauskohtaisesti eri oikeusasteissa”.

Vesalaisen kuvauksen mukaan robotin yli ei pidä ajaa ”vaikka olisikin oikeassa”. Tekstistä voi syntyä kuva, että suojatietä ylittävän robotin yli ”saisi” ajaa, vaikka ei pitäisi. Liikenneturvallisuuden näkökulmasta olisi tarkoituksenmukaisempaa, että lainsäädäntö selkiyttäisi suojatien ja sillä kulkevien asemaa siten, että autoilijan tulee väistää mitä tahansa jo suojatiellä kulkevaa, on se sitten määritelmällisesti ajoneuvo, polkupyöräilijä tai jalankulkija. Tämä voitaisiin ilmaista joko pykälässä tai lainsäätäjän tahtoa ilmaisuna lakiesityksen esitöissä.

Nopeusrajoitukset

Toinen asia, jonka haluaisimme nostaa esiin, on tilanne koskien robottien sallittua huippunopeutta. Tällä hetkellä nopeusrajoitus 35 kg ja yli painavalle robotille on 6 km/t. Tämä on varsin matala maksiminopeus. Vaikka nopeusrajoitus ei ole este toiminnalle, ei ole myöskään kaikissa tilanteissa perusteltua, että robotti saa ajaa vain 6 km/t, esim. silloin kun jalkakäytävä on tyhjä tai muita kulkijoita ei ole lähistöllä. Vielä hetki sitten robotit olivat täysin uusi ilmiö ja on ollut perusteltua asettaa maksiminopeus alas. Robotit eivät kuitenkaan ole aiheuttaneet tai olleet osallisina loukkaantumisia aiheuttavissa onnettomuuksissa ja muista jalkakäytävää käyttävistä suurin osa painaa reilusti yli 35 kg. Näin ollen ehdotamme, että maksimipainorajaa nostettaisiin 50 kg:aan, joka sallisi robotille maksiminopeuden 12 km/t silloin kun lähistöllä ei ole ihmisiä. Starshipin robotit ovat varovaisia. Ne hidastavat automaattisesti, kun ihmisiä tai esineitä on lähellä tai edessä. Niiden ohjelmointi ei salli niiden jatkaa suuremmilla nopeuksilla, kun ne havaitsevat ihmisiä tai esineitä ympärillään. Nopeuden nostolla olisi lisäksi etuna päivittäisten robottitoimitusten määrän lisääminen kussakin paikassa.

Mäkinen Lauri

Starship - Lisa Johnson - Vice President, Corporate Communications & Public Affairs (Global), Starship Technologies